

TÜRÜK

*Uluslararası Dil, Edebiyat
ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*

2018, Yıl:6, Sayı:13

Geliş Tarihi: 17.06.2018

Kabul Tarihi: 02.07.2018

Sayfa:471-484

ISSN: 2147-8872

**LEVENT METE’NİN “AŞK ROMANLARI YAZAN ADAM” ADLI
ROMANINDA POSTMODERNİZM***

Elif Kaya**

ÖZET

20. yüzyılın başlarında biçim, kurgu, anlatım teknikleri, zaman, üslup gibi roman yazımındaki estetik özelliklerin yeniden şekillendiği bir anlayış kendini gösterir. Gelenekselin karşısında olması tartışmalara ve eleştirilere yol açsa da bir yaşam ve düşünce tarzı olarak bu anlayış “postmodernizm” kısa zamanda topluma yerleşir. Postmodern kuram, yansıtmacı roman estetiğinin sahip olduğu unsurların karşısındadır. Onların yeniden yorumlanması nedeniyle Modern düşünceye zıt olan, popülist kültüre eleştirel bakan postmodernizm, tarihe, geleneğe ve halka yönelmiştir.

Türk romanında bu açıdan dikkat çeken bir sanatçı da Levent Mete’dir. Asıl mesleği psikiyatrist olan Mete, roman tarzında ele aldığı eserlerden biri de “Aşk Romanları Yazan Adam”dır. Bu çalışmada postmodern bir çizgide eserlerini ele alan Levent Mete’nin “Aşk Romanları Yazan Adam” adlı romanı, postmodern kuram tekniklerinden olan üstkurmaca yöntemiyle ele alınıp değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Levent Mete, Üstkurmaca, Aşk Romanları Yazan Adam

* Mevcut çalışma 03-05 Mayıs 2018 tarihleri arasında Alanya’da düzenlenen IV.Uluslararası Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Sempozyumunda sunulmuş olan “Levent Mete’nin “Aşk Romanları Yazan Adam” Adlı Romanında Postmodernizm” adlı bildirinin yeniden gözden geçirilmiş ve genişletilmiş halidir.

** Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Öğretim Üyesi, orcid.org/0000-0003-4671-4386, elif@artvin.edu.tr

**POSTNODERNISM IN LEVENT METE'S NOVEL NAMED "AŞK
ROMANLARI YAZAN ADAM"**

ABSTRACT

In the beginning of 20th century, an understanding of reshaped form, fiction, narrative techniques, time, style, and novel aesthetic features come to existence. This understanding, "postmodernism" as a way of life and thought, is settled in society in a short period of time, although it leads to controversy and criticism as against the traditional. The postmodern theory is in opposition to the elements of the reflective novel aesthetic and reinterprets them. Postmodernism, contrary to modern thought, populist cultural critical gaze, has turned to history, tradition and the public.

Levent Mete is an artist who draws attention in this respect in Turkish novel. One of the works of Mete, who is a professional psychiatrist, is "Aşk Romanları Yazan Adam". In this work, Levent Mete's novel "Aşk Romanları Yazan Adam", which deals with his works in a postmodern line, will be tried to be evaluated with the help of metafiction which is one of the postmodern theory techniques.

Keywords: Postmodernism, Levent Mete, Metafiction, Aşk Romanları Yazan Adam

Giriş

Sanat eseri, içinde bulunduğu tarihin, doğanın, insanın ve koşulların bir yansımasıdır. Bu nedenle sanat eserleri, içinde bulunduğu bütün koşullara verdikleri estetik ölçütler ile şekillenir.

19. yüzyılın sonlarına kadar sanat eseri, alıcısına yabancı olmadığı bir gerçekçilik sunmaktaydı. Okuyucu/dinleyici/izleyici, yaşadığı dünyanın fiziksel koşullarına benzeyen ve genellikle somut olan eserlerle karşılaşır ve bu eserler yansıtmacı estetiğin dünyasında şekle bürünmekteydi. Alıcı, bu eseri beğenirse, anlamasa ya da inanmasa da bu durum alıcıya yabancı gelmezdi. Eserin, alıcısına izlettiği yol bilindik, tanıdık veya olması muhtemel bütünlük içermekteydi. Umberto Eco, sanatın geçirdiği bu değişimi "İdealden somut gerçeğe, oradan soyuta, oradan da olanaklıya giden bir yolda" (Eco, 1992: 117) olduğunu ifade eder.

20. yüzyıla gelindiğinde ise değişen sosyal ve siyasal hayat, realizmi sarsan bir biçimde ilerleme kaydeder. Hızla gelişen bilim dünyası onu yakalamakta zorlanan insana yabancı yeni bir dünyanın sınırlarını çizer. İnsanın gerçeğe yabancılaşması bu yüzyılın estetiğinin temel unsurlarından biri olur. Yabancılaştırma, özün değil somut görüntünün belirsizliği ile ortaya konur. Bu konumda sanat eserinin alıcısı pasif olmaktan çıkar ve kurmaca gerçekliğin ötesinde gerçeği arayan etkin bir pozisyona girer. Uzun süredir geleneksel roman anlayışı ile yazılmış ve olay örgüsünü çatışmaların sürüklediği metin artık içerikten çok kurgu, yapı ve teknik yoluyla alışlagelen doğası bozulmuş ve yapılandırılmış bir şekilde karşımıza çıkar. Yeni edebiyatçının amacı okuyucuyu yönlendirmek değil, "Sanat yoluyla edindiğimiz bilginin

(bir olgu ya da ahlak yargısı gibi), bir şeyin kendisinin bilgisinden çok, bir şeyi bilme biçiminin ya da biçimin yaşantısı” (Sontag, 1991: 44) olduğunu göstermektedir.

Modernizmden Postmodernizme Roman

Modernizm, insan bilincini ön planda tutarak yükselir ve sistematize edilmiş bilgiler ile oluşturulmuş kurallar düzeni içerisinde ilerler. Modernizmde ortaya konan eser bilincin süzgecinden geçmiş ve aklın güdümüyle üretilmiştir. 20. yüzyıla gelindiğinde ise artık sanat eseri, gerçekliğin yansıtılmasına ve eserin neden sonuç ilişkisi içinde verilmesine karşı çıkmakta, çatışmaktadır. “*Modernist yaşam bilincinin sözcüsü konumundaki gerçekçi roman estetiğinin eğiten/öğreten/yönlendiren yansıtmacı yapısına karşı gerçekleştirilmiş sanatsal bir devrimdir söz konusu olan.*” (Ecevit, 2006: 41) Bu bağlamda postmodern roman, modern romanın getirdiği bütün ölçütleri değiştirir/bozar ve yeniden inşa eder. Devrimci yapıda gelişen bu durumda tema dıştan içe doğru ilerler. Postmodern oluşumun karşısında ise geleneksel anlatıların, modern metinlerin, halk unsurlarının oluşturduğu söylemler yer alır. Postmodern yazar bütün bu anlatılara başkaldırır ve bu başkaldırıda bir karşı durma hem de yazarın metinleri istediği şekilde değiştirip/yeniden düzenleyip sınırsızca kullanma hakkı vardır. Postmodernizmin çoğulculuk (plüralizm) ilkesi olarak açıklayabileceğimiz bu durumda tek olana ise yer yoktur. Postmodernizm, ekletkik bir yapıdadır.

Postmodernizmin tarihe bakış açısından dolayı da geleneksel yazıdan farklıdır. Seçkin bir tavır ile tarihi olayları ele alan geleneksel anlatının karşısında sıradan insanların gezindiği bir tarih anlayışı ile karşılaşırız. İdeal tarihin yerinde artık tarihe kuşku ile bakan yeni bir anlayış vardır. Tarihi gerçekliği kurgusallaştıran postmodernistler tarihe sübjektif yaklaşırlar ve nesnel olamazlar.

Postmodernizmde sanatçı hayatı ve yaşamı sorgulayan kişidir. Fakat sanatçı, kavrayamadığı, anlam veremediği hayattan kaçır. Sanatçının bu kaçışı ise postmodernizmde “*oyun*” kavramını doğurur. Postmodern metinde her şey karşıtıyla/zıttıyla var olur. Bu durumda sanatçı, alıcısına doğruyu buldurmada muğlak bir zemin yaratır. Gerçek ve hayalin bir arada verildiği böylesine karışık bir zeminde oyunu bir ortamın oluşması ise kaçınılmazdır. Postmodern sanatçı özellikle kurguya dikkat çekmek için de oyun içinde oyun/oyunlara yer verir.

Postmodernizmin insan ve nesneye bakışı da farklıdır. Modernizmin en temel vasfı olan birey, postmodern süreçte, özne olarak bireyi öteleyen bir durumda karşımıza çıkar. Postmodern metinde artık özne, sınırsızdır/özgürdür. Bireyin özneye dönüştüğü bu süreçte, nesnenin algılanışı da farklılaşacaktır. Nesneye bakışta tıpkı özne de olduğu gibi karmaşık, belirsiz ve dağınıktır.

Postmodernizm, modernizmin kuralcı yapısına karşı oluşmuştur. Yani postmodernizm, reel hayatı yeniden anlamlandıran, bunu yaparken de kurgusalılığı, çoğulculuğu ön plana alan, metni önceleyen, yerel olanı ortaya çıkararak, gerçeklikten kaçan bir estetiğin ifadesi olur.

Postmodern Metin Çözümleme

Postmodernist sanatçılar, eserlerinde kurguyu ön plana alarak metni yazma sürecini metnin konusu haline getirirler. Ayrıca postmodernist anlatı, fantastik unsurları, tarihin içinden gelen sıradan olayları, edebiyatın her alanını ve müspet ilimlerden herhangi bir konuyu eserine taşıyabilir.

Postmodernist bir metin araştırmacısını ve okuyucusunu bu noktada zorlar. Bu nedenle postmodernist bir metnin, okuyucu odaklı çözümlemesi daha yaygındır. Çünkü yazar, eseri ortaya koyduktan sonra aradan çekilir ve eseri asıl okuyucusu şekillendirir. Postmodern okur metnin merkezinde ve aktif bir konumdadır.

Kaypak ve anlamın (Moran, 1998: 54) tartışmalı olduğu postmodernizm üzerinde düşünen fikir sahipleri eser incelemelerinde de birçok farklı biçim, kavrayış geliştirmişlerdir. Fakat araştırmacılar genellikle metin incelemesi noktasında dört ana unsuru dikkate alarak metnin yapısını ortaya koymuşlardır.

1. Üstkurmaca

Postmodernist romancı metin içinde yansıttığı dünyanın kurmaca olduğuna sürekli vurgu yapar. Romancı içeriğin işleyiş düzeniyle onun kuruluş sürecini koşturur. Yani metnin yazılış sürecini metnin ana konusu haline getirir.

2. Metinlerarasılık

Bakış açısında oluşan farklılara rağmen hem Modernist hem de postmodernist roman türlerinde görülen metinlerarasılık, “bir resme, bir müzik parçasına, bilime, siyasete, dine, kısacası yazınsal metnin alanında yer almayan her şeye” (Aktulum, 1999: 110) yönelik dolaylı iktibastır. Modern türde yazar merkezli olan metinlerarasılık, postmodern de metin merkezlidir. Metinlerarasılık pastiş, gülünç dönüştürüm ve parodi olmak üzere üç alt başlıkta incelenebilir.

3. Polisiye/Gerilim

Postmodernizmin diğer türlere ait unsurları metin halinde eserlere eklenmesi onu eklektik bir yapıya sokar. Polisiye roman başlı başına bir türdür. Fakat polisiye türü postmodernizmde üstkurmaca bir zeminde işlenmiştir. Postmodernist roman yazma sürecinde estetik meselelerin de esere dâhil olması okuyucunun sıkılmasına ve akıcılığın bozulmasına sebep olur. Bu noktada postmodernist yazarlar polisiye anlatı türüne yönelirler. Böylelikle “polisiye anlatı formatlarından geniş ölçüde yararlanarak bu ikilemi aşmışlar; hem kuramsal problemlerini alabildiğine genişçe metne yaymış, hem de katiller kim? sorusunun harcıâlem merakını devreye sokarak popüleriteye yönelmişlerdir.” (Sazyek, 2002: 525)

4. Tarihe Yönelme

Yansıtmacı romanda büyük tarihi olaylar ve tanınmış büyük şahsiyetlerin hayatlarının anlatılması söz konusudur. Postmodern romancılar ise tarihe yönelirken sıradan insanların olağan yaşantılarını ele almışlardır. Bu kişiler tarihi dönemin ön plana çıkan durumunda değil,

kendi insanî oluşları ve bireysel kimlikleriyle eserde yer alırlar. Postmodern romanda diğer unsurlarda olduğu gibi tarihi olaylarda da sıradanlaştırma söz konusudur.

Aşk Romanları Yazan Adam

Romana Genel Bir Bakış

Asıl mesleği psikiyatrist olan Ahmet Levent Mete¹, roman alanında birçok eser kaleme almıştır. İlk baskısını 2000 yılında yapan *Aşk Romanları Yazan Adam* isimli romanı bu türde verdiği eserlerinin ilkidir.

20. yüzyılın fon olarak kullanıldığı *Aşk Romanları Yazan Adam* adlı roman, İzmir ve İstanbul'da roman kahramanlarının çok da kalabalık olmadığı bir çevrede geçmektedir. Roman içerisinde "*Roman şeklinde üstkurmaca*" yöntemi üzerine bina edilen eser "*yeni bir roman*" yazdırarak kendisine ihanet eden sevgilisinden intikam almak isteyen Nalan Güvenç ve ona bu intikam almada yardımcı olan asli kahraman arasındaki işbirliği ve mücadele çerçevesinde gelişir.

Nalan Hanım'ın isteği üzerine bir roman yazmaya başlayan kahraman anlatıcı, romanı bitirdiğinde örnek aldığı romancı Orhan Cemil'e ve onun eserinde anlatılan olaya benzeyen bir hayat yaşadığını fark eder. Esas itibarıyla "*Aşk Romanları Yazan Adam*" öykündüğü yazar hakkında eleştirel bir kitap yazmaya çalışan anlatıcının kendi iç dünyasında yaptığı yolculuğu ve kendini bulmasını işler. Postmodernist bir tavırla kaleme alınan "*Aşk Romanları Yazan Adam*" bu noktada anlattığı vakanın oldukça basit tutulduğunu görmekteyiz.

Edebi eserler konuları itibarıyla önemlidir. Fakat bir eserin ne anlattığı dikkatlice üzerinde durulması gereken bir husus olsa da, asıl üzerinde durulması gereken noktalardan birisi nasıl anlattığı olmalıdır. Zira bu soru, bir eseri oluşum itibarıyla edebiyat eseri için esas olan yaratıcılık açısından fark edebilmemizi sağlayacaktır. (Demir, 2002: 10) Bu açıdan bakıldığında "*Aşk Romanları Yazan Adam*" olay örgüsünün düzenleniş biçimi dikkat çekicidir. Zira eser, şark edebiyatını anlatı geleneği olan öykü içinde öykü anlatma ya da başka bir ifadeyle çerçeve anlatma yöntemi biçiminde kurgulanmıştır. Yazar ana/dış çerçeve (dış anlatı) içerisine bir iç çerçeve (alt anlatı) yerleştirmiştir.

Dolayısıyla "*Aşk Romanları Yazan Adam*", bu tip olay örgüsüyle doğu anlatı geleneğine bağlanmaktadır. Her şeyden önce bu eserde çerçeve öykü, zaman, uzam ve kahramanlarıyla ana arkta akışını sürdürürken bu akış bölümler arası geçişte kesilip, çerçeve öykünün zaman, uzam ve kahramanlarından koparak alt öyküye geçişi sağlanmıştır. Bu metot bölümler arası geçişte sürekli tekrarlanıp devam eder. Böylece "*Aşk Romanları Yazan Adam*" klasik olay örgüsüne sahip olan romanlardaki tek ve düz bir doğrultuda, birbiri ardına kronolojik olarak eklenen olay halkaları yerine, kesintili, parçalı, katmanlı ve sırasız bir olay örgüsü şeklinde ilerleme kaydeder.

---

¹ Ahmet Levent Mete; 1958 İzmir doğumludur. Uzmanlık alanı "şizofreni" olan yazarın edebi eserlerine de uzmanlığı doğrultusunda yönelmiştir. Yazarın diğer romanları: Terapi (2002), Büyücüler (2003), Rika'nın Beyninde (2005), Aşk Hastalığı (2007), Şizofren Müzesi (2011), Oğlum için Bir Masal (2015).

Zaman ve uzamda meydana gelen bu kırılmalar ve kopmalar modern romanda sıkça gördüğümüz bilinç akışı tekniğiyle sağlanmaktadır.

Postmodern bir metin olmasına rağmen eser, klasik olay örgüsünün temel özelliklerinden biri olan nedensellik ile birbirine bağlanır. Bu nedenle düz bir çizgiyle ilerleyen eserde neden-sonuç ilişkisiyle birbirine bağlanan olay halkalarından meydana gelen bir örgü biçimi vardır.

Çerçeve öykü yöntemiyle, çok öykülü bir yapı tarzına geçiş yapılır. Bu durum Postmodernizmin çoğulculuğun metne yansımaları anlayışının bir neticesi olarak ortaya çıkmaktadır. Böylelikle tek öyküden oluşan bütüncül yapı yerine çoklu, parçalı bir metinle karşılaşırız.

Aşk Romanları Yazan Adam romanına şekil olarak baktığımızda on sekiz bölümden oluşur. Bölümler sayı kullanılarak ayrılmıştır.

İlk bakışta eserin dış anlatısını iyi ve ünlü bir romancı olmak isteyen anlatıcı ile ona bu ünü kazanmasına yardım edecek Nalan Güvenç arasında yaşanan süreç eserin dış anlatısını (çerçeve öykü) oluşturur. Anlatıcı ile Nalan'ın anlaşarak bir roman yazmaya karar vermesi ve anlatıcının bir roman yazmaya başlaması ise iç anlatıyı oluşturur. Yazar iç anlatı ile dış anlatıyı birbirine bağlı olarak devam ettirir. Öyle ki iç çerçevede yazılması düşünülen roman dış çerçevedeki anlatıcı kahramanın hayatının belirginleşmesinde, hayati kararlar vermesinde büyük rol oynar.

Romanda kendini bulma sürecinde kahramanın farkında olmadan yaptığı bir arayış söz konusudur. Anlatıcı, yazdığı roman ile de kendini tanıma noktasında bir sonuca ulaşmıştır. Yazar bu arayış içerisinde okuyucusuna bir mesaj vermez. Daha çok okuyucuya bu yolculuk esnasında kahramanın çektiği sıkıntıları dile getirir.

Olay Örgüsü

Çerçeve öykü yöntemiyle tanzim edilmiş olan bu eserde bir çerçeve öykü bir de bu öyküye bağlanan alt bir anlatı mevcuttur. Çerçeve öyküdeki olay ara ara bölünür ve üst anlatı ile bütünlük sağlayacak şekilde yeni hikâyeye oluşturulur.

Kurguda izlenen bu yol romanın kronolojik sıralamasını bozmadır. Bu bağlamda anlatı çerçeve öyküsünü, asli kahramanın başarısız olduğu edebiyat alanında para karşılığı tekrar roman yazma isteği oluşturur. Eserdeki iç anlatı ise anlatıcının özendiği romancı Orhan Cemil'in "*Zehirli Sarmaşık*" romanını dikkate alarak yeni bir roman kurgulaması ile oluşur. Postmodern metinlerin karmaşık, belirsiz ve iç içe yapısından farklı olarak bu romanda anlaşılma güçsüzlüğü yoktur. Postmodern romanlarda alt anlatının fazla ve farklı metinler olması ve üst metine bağlantı noktasında zaman, mekân ve kahramanların değişmesi metni sarmal bir yapıya çevirir. Fakat bu romanda böyle bir yapı ile karşılaşmayız. Bunun en önemli nedeni tek bir alt anlatının olmasıdır.

Olaylar, uzun süre edebiyat alanında çalışmalar yapmış ama istediği sonuca ulaşamamış sadece ikinci sınıf dergilerde okunmayan, satılmayan metinler yazmış anlatıcı ile ona ısmarlama roman yazması için başvuran Nalan Güvenç'in tanışmasıyla başlar.

Anlatıcı gençlik yıllarından beri Orhan Cemil isimli yazara hayrandır. Orhan Cemil'in her yazdığını okuyan, her eserini takip eden, basılmış eserlerini birkaç defa okuyan hatta ezbere bilen anlatıcı, kendi fikir dünyasının oluşmasında da onun gibi düşünmeye ve yazmaya çalışmıştır. Fakat istediği başarıya asla ulaşamaz. Anlatıcı, edebiyat alanında yakalayamadığı bu başarının peşini bırakır. Roman yazmayı bıraktıktan yıllar sonra ise *“aşırı güvenli ve rahat tavırlarıyla içine gizlenmiş patlayıcı duygularla”* ortaya çıkan bir kadın, anlatıcının hayran olduğu Orhan Cemil'in *“ipliğini pazara çıkaracak”* bir roman yazmasını ister.

Nalan Güvenç'in , *“entel pozlar içinde gizlenen bu aşağı yaratık”* için anlatıcıdan yardım istemesini birçok nedeni vardır. Nalan, Orhan Cemil'in uzun bir süredir sevgilisidir ve onunla birlikteyken Orhan Cemil'in başka bir kadınla daha birlikteliği vardır. Dahası Nalan, Orhan Cemil tarafından terk edilmiştir. Orhan Cemil bu ilişkisini bütün ayrıntıları ile anlattığı bir roman kaleme almıştır. Nalan'ın bu hırs ve intikam ile hareket etmesi ve anlatıcıyı bulup Orhan Cemil'in romanlarını dikkate alarak bir nazire yazdırmak istemesi romanın çerçeve yapısını meydana getirir.

Alt anlatıda ise anlatıcının, Orhan Cemil'in *“Zehirli Sarmaşık”* adlı romanını değiştirip yeni bir kurgu oluşturarak, Orhan Cemil'in kişilik özelliklerini açığa çıkaran bir roman yazma süreci işlenir.

Anlatıcı Orhan Cemil'in kişilik ve dış görünüş özelliklerinden onunla ilgili her ayrıntıyı tespit etmekle işe başlar. Bunun için iki kaynağı vardır. Birincisi Orhan Cemil'in kendisi, ikincisi ise eserleridir. Çünkü Nalan'ın anlatıcıyı, Orhan Cemil ile ilgili yönlendirdiği kaynaklardan biri onun ortaya koyduğu edebi metinlerdir. Nalan'a göre *“insan yazı yazarken kendisini uydurma işine fazlasıyla kaptırılmış olduğu için, çoğu zaman farkında olmadan önemli itiraflarda bulunur.”* (s. 9) Okuyucu bunların itiraf olduğunu anlayamaz ama dikkatli *“bir göz”* satır aralarında dolaşarak, doğrudan dile getirilmeyen gerçekleri bulup çıkartabilir.

Anlatıcı, öncelikli olarak bu işi yapmak istemez. Edebiyata eskisi kadar ilgi duymayan ve değer verdiği bir romancıya karşı düşmanca bir plan içinde yer almak istemez. Bundan dolayı özel nedenler sıralayıp Nalan Hanım'ın teklifini reddetmeyi düşünür. Ayrıca anlatıcı böyle bir roman yazarak, başarısız olmayı göze almak istemez. *“Geçmişten çok iyi bildiğim bazı çıkmaz sokaklara saplanıp kalabilir hissine kapılır. Bir kişiliğin yerine bir türlü oturmaması, olay örgüsünü ayakta tutmayan zayıf ya da yanlış bağlantılar, aynı paragrafi defalarca yeniden yazdıran patinaj duyguları ve en kötüsü insanın yaptığı işe inancını yitirip bir boşluğa doğru sürüklenmesi, o anda aklıma geliveren olası sorunsallardı.”*(s. 10) Anlatıcı bütün bunları başaracağını düşünse bile, eser bittikten sonra karşısında güçlü bir romancının öfkesiyle karşılaşacağını düşünür. Böyle bir durumda güçlü romancıya karşı onu ayakta tutacak hiçbir donanımı da yoktur.

Anlatıcı bu teklife sıcak bakmaz ama Nalan Hanım'ın ısrarları karşısında *“yazarın ağzından ve bir iç dökme tarzında”* (s. 8) yazmaya razı olur.

Nalan Hanım'ın amacı ilişkileri sırasında Orhan Cemil'in yakınlık ihtiyacını arzulayan çocuksu kişiliğini ve bunun nedenlerini ona göstermektir. Orhan Cemil'in yıllardır romanlarında ve denemelerinde üstlendiği, *“kadınları avucunda tutan güçlü erkek rolünün bir yalan olduğu ve bunun farkına varılması gerektiğini düşünür.”* (s. 8) Nalan Hanım ancak bu şekilde kendisini *“kullanılıp atılmış bir kâğıt parçası”* gibi hissetmekten kurtulacağını sanır.

Anlatıcı kahraman Orhan Cemil'i küçük düşürücü roman yazma teklifini sonunda kabul eder. Yazma işine başlamadan önce Orhan Cemil'e ait bütün eserleri bir araya getirir. Özellikle Nalan Hanım ile yaşadığı özel hayatını anlattığı *“Zehirli Sarmaşık”* romanını bir araya getirdiği kitapların en üstüne koyar. Anlatıcı kahraman, Orhan Cemil'in bütün romanlarını okuyup gerekli notlarını aldıktan sonra *“Zehirli Sarmaşık”* romanını dikkate alarak yeni bir roman yazmaya başlar.

Anlatıcı, altı ay önce piyasaya çıkan *“Zehirli Sarmaşık”* romanını daha önce okuduğu halde şimdi bazı ayrıntıların daha farklı çağrışımlar getirdiğini düşünerek ilk önce kitabın fiziksel yapısını incelemeye başlar. Kitabın kapağında Paul Ricardo'nun Doyumsuzluk isimli tablosu vardır. Bu tabloyu sanki yeni fark etmiştir. Doyumsuzluk tablosu ile Orhan Cemil'in ne anlatmak istediğini düşünür. *“Yaşamını kadınlardan sağlanacak zevkin incelikleri konusunda uzmanlaşmaya adanmış bir adamın serüvenlerini”* anlatan bu roman ile *doyumsuzluk tablosu arasında bir bağlantı kuramaz. Tablodaki erkek “ziyafet sofrasına oturmak üzere olan bir damak ustasından çok, bir tıkanma nöbetinin hemen öncesinde huzursuzlanmaya başlamış bir obura”* (s. 23) benzetir.

Anlatıcı romanı en ince ayrıntısına kadar okumayı sürdürür. Romanda Nalan'ın izini bulmaya çalışır. *“Zehirli Sarmaşık”* romanı kitap boyunca iki sevgili arasında gidip gelen ve birbirinden ayırmadan ikisini de sevdiğini söyleyen, her birinin kendine özgü yanları olduğunu yineleyip duran bir adamın hikâyesidir. Anlatıcı bu noktada bu sevgililerden birinin Nalan Hanım olduğunu anlar. Orhan Cemil, Nalan Hanım ile birliktelik yaşarken, başka bir kadınla daha ilişkisi vardır. Fakat Orhan Cemil, bu iki kadını da aldattığını düşünmez.

Anlatıcı, roman ilerledikçe romanın asli kahramanı olarak romanın içine dâhil olup romandan yeni bir metin yaratmaya çalışır. *“Zehirli Sarmaşık”* romanın asli kahramanı ve Orhan Cemil'i temsil eden erkek kahramanın duygularını ve aklını izleyerek, zihninde olayı tamamlayacak tablolar yapmaya çalışır. *“Roman canlanıp hayata karışmış ya da hayat romanın içine doğru sızmış gibiydi”* (s. 26) diyen anlatıcı bir erkek için Orhan Cemil'in erkek kahramanlarıyla özdeşleşmenin ne denli kolay ve neredeyse kaçınılmaz olduğunu anlar. Çünkü Orhan Cemil'in oluşturduğu erkek kahramanlar her erkeğin *“gönlünde yatan aslanı”* kışkırttığı için böylesine tutulduğunu düşünür.

Anlatıcı artık Orhan Cemil'in *“Zehirli Sarmaşık”* romanın içindedir ve asli erkek kahraman olarak romanın boyutunu değiştirmeye başlamış romanın içine dâhil oldukça kendisinin de Orhan Cemil gibi bir hayat anlayışı olduğunu fark etmiştir. *“Orhan Cemil'le aramızdaki benzerlik konusu giderek daha fazla kafamı meşgul etmeye başlamıştı. Kendi kişiliğimle ya da roman kahramanı kimliği içindeyken su içmeye benzer bir doğallıkla yaşadığım olaylara dışarıdan baktığımda, Orhan Cemil'i taklit etmeye çalışan bir hayat*

sürdüğüm açıkça görüliyordu. Orhan Cemil'in erkek kahramanı da kadınlarla ilişkisin de tıpkı benim gibi, sürekli istiyor ve istediğini belli ederek bekliyordu." (s. 71) Orhan Cemil'e olan hayranlığı anlatıcıyı kendi özel yaşamında da ona benzer bir yaşam sürmesine neden olmuştur. Anlatıcı, hem Orhan Cemil'in romanı içinde yeni bir düzen hem de kendi özel yaşamı içinde değişikliğe gider. Anlatıcının da özel yaşantısında Şebnem isimli bir sevgilisi vardır. Ama Şebnem ile birlikteyken başka kadınlarla da ilişki yaşamaya devam eder. Böylelikle anlatıcı kurmaca yapı içerisinde Orhan Cemil'in kurgusunu kullanarak yeni bir roman yazar ve kendi dünyasında Şebnem ile ilgili birlikteliğini gözden geçirir. Orhan Cemil'in kurgusal yapısında acı çeken kadın figürler ile Şebnem'i karşılaştıran anlatıcı, kendi özeleştirisini yapar.

Anlatıcı, Nalan Hanım'ın istediği gibi bir roman yazıp bitirdikten sonra, Şebnem'in nişanlandığını öğrenir. Şebnem'e karşı hatalarını fark ederek, genç kadından bir şans daha ister ve tekrar bir araya gelirler. Roman ise Nalan Güvenç'in elinde baskıya hazırdır.

Şahıs Kadrosu

Postmodern romanlarda şahıs kadrosu genelde ruh sağlığı bozulmuş, çevresine uzak, topluma yabancı, sıradan kişilerden oluşur. *Aşk Romanları Yazan Adam* romanında şahıs kadrosu çok az kişiden oluşmaktadır. Bunların içinde anlatıcı durumundaki başkışı bütün romanı yönlendiren ve romanın var olan tek kahramanı gibidir. Diğer kişiler romanda silik karakterler olarak yerini alır.

Romanın başkışısı ismi verilmeyen bir roman yazarıdır. Romanın ilk bölümünde aldığı bir roman yazma teklifi ile kendi kişiliğinin derinlerinde yatan asıl kimliğini keşfeder.

Romanın kadın kahramanları Şebnem ve Nalan ise anlatıcı ile iletişimleri noktasında romana dâhil olurlar. Şebnem anlatıcının sevgilisidir. Anlatıcı ile ilişkileri belirsiz bir şekilde devam eder. Şebnem ile anlatıcının ilişkisi Orhan Cemil ile Nalan arasındaki ilişkiye benzer. İkisinde de belirsizlik ve sonun olmayışı işlenir. Bunun sebebi de anlatıcı ve Orhan Cemil'in aynı veya benzer hayatlar yaşamakta olduğudur.

Roman içinde yeni bir roman yazılmasına sebep olan Orhan Cemil ise alt anlatıdaki romanın yazarı olması nedeniyle özellikleri üzerinde en çok durulan kişi olarak ön plana çıkar. Orhan Cemil'in yeni bir roman yazmada anahtar kişi durumunda olması kişilik özelliklerinin belirgin bir şekilde ortaya konmasına neden olmuştur. Bu noktada yazar Levent Mete'nin ihtisas alanının roman yazılma sürecinde belirginleştiğini fark edebiliriz. Alt anlatıdaki erkek roman kahramanı yani Orhan Cemil'i temsil eden tip, ancak bir psikiyatristin bakış açısıyla fark edilebilecek ayrıntılarla işlenir. Anlatıcı kahramanın alt anlatıdaki roman yazma sürecinde Orhan Cemil'i tanıtırken, onu anlamaya çalışırken bu psikiyatrist bakış açısını sıklıkla görürüz.

Orhan Cemil ile ilgili dikkat çekici bir husus da romanda fiziksel açıdan ayrıntılı tarif edilen tek kahraman olmasıdır. "*Orhan Cemil, geçtiğimiz ay elli yaşına basmıştı. Uzun boylu, yapılı ve hafifçe göbekliydi. Saçları alnını açacak şekilde dökülmüş ve beyazlaşmıştı. Görünümünden ve yazılarındaki tumturaklı havadan umulmayacak ince bir sesle konuşuyor,*

şairane benzetmeler ve abartılı örnekler kullanmaktan hoşlanıyordu.” (s. 40) Sadece fiziksel değil aile yapısı, çevresi ve Orhan Cemil’in iç dünyası ile ilgili bilgilere de yer verilmesi romanda üzerinde durulan kişi olmasına neden olur. “*Orhan Cemil usta bir yalancıydı. Romanlarının kurgusuyla okuyucuyu etkileyen yazarlardan olması bunun kanıtlarından birisiydi. Yazdıklarında ve Nalan Hanım’ın söylediğine göre günlük yaşamda da, aşık olma gücünün, bir insanın sahip olabileceği en önemli nitelik olduğunu tekrarlayıp duruyordu.*” (s. 55) Orhan Cemil ile ilgili yapılan bu geniş tahliller, yazar Levent Mete’nin ilgi alanından ve ikinci derecede kahraman olmasına rağmen alt anlatı ile birlikte ve yazar anlatıcılığı şekillendiren kişi olmasından kaynaklanır.

Romanın diğer şahısları başkişinin yazdığı romandaki Zeynep ve Nilgün’dür. Kurgu içindeki kurgudan karşımıza çıkan bu iki kadın, başkişinin zihinsel sürecinde var olurlar ve romanın ana olay örgüsüne bağlanırlar.

Mekân Kurgusu

Postmodernistler, modernizmin net mekân anlayışından uzaklaşarak, anlatılarındaki mekânı belirsiz, geçişken bir şekle getirirler. Postmodernistler göre “*mekân modern varsayımlara göre hareket etmez. Yok, edilmiştir ve mekânsal engeller ortadan kalkmıştır. Her şey coğrafi bir akış içindedir, mekân da sürekli olarak ve öngörülmeven biçimlerde hareket etmektedir.*” (Rosenau, 1992: 15)

Aşk Romanları Yazan Adam romanında mekân İzmir’dir. Postmodern metinlerde mekânın belirsizliği ve ayrıntılı bir şekilde anlatılmaması bu roman için de geçerlidir. Başkişinin İzmir’de nerde yaşadığı belirtilmemiştir. Mekân sadece isim olarak verilmiştir. Ayrıca Nalan Güvenç ile Çeşme’de kaldıkları yerde otel olarak belirtilmiştir.

Zaman Kavramı

Aşk Romanları Yazan Adam romanın zamanı kronolojik olarak ilerler. Postmodern metinlerde zaman parçalanır, öznelleştirilir belirsizleştirilir ve kronolojik olarak ilerlemez. *Aşk Romanları Yazan Adam* romanında başkişinin yazdığı romanda bir kırılma olur. Başkişi, yazdığı romanda zamanda bir atlama yapar. Daha önce Orhan Cemil’in yazdığı “*Zehirli Sarmaşık*” romanının zamanına giren başkişi, ayrıca yeni kurgu içinde yeni bir zaman oluşturur. Kurgu içinde işlenen bu zaman, üst anlatı zamanı ile paralel ilerler.

Romanın anlatı zamanı ise Nalan Güvenç ile tanıştıktan sonra yeni bir roman yazmaya karar veren anlatıcı kahramanın kendisine “*Orhan Cemil’in yazdıklarını yeniden okumak ve incelemek için üç aylık*” (s. 19) bir zaman dilimi vermesiyle belirginleşir. Fakat bu zaman geçişleri net olarak ortaya konmaz. Sadece Nalan Hanım ile buluştukları bir günde havanın çok yağmurlu olmasından ve yine bir diğer buluşmalarında “*soğuk bir kış mevsiminin ortasında*” (s. 85) gerçekleşmesinden anlaşılır. Roman sonbaharda başlar ve kışın ortalarında biter. Zaman geçişleri, “*günler sonra*”, ya da “*aylar sonra*” ifadeleriyle verilir. Romanda aktüel zamanı gösteren bir işaret yoktur. Anlatıcı kahramanın arabasıyla Nalan Hanım’ı havaalanından aldıktan sonra Çeşme’ye giderken arabasında kasetçalar kullanması okuyucuyu

bir takvim zamanına yönlendirebilir. Romandaki bu zaman belirsizliği postmodern unsurlardan biridir. Özellikle bölümler arasında bu belirsizlik açıkça görülür.

Anlatıcı ve Bakış Açısı

Aşk Romanları Yazan Adam romanının en dikkat çeken özelliği şüphesiz anlatıcı ve bakış açısı noktasında belirir. Romanda çoğulcu bir bakış açısı görülür. Romanın anlatıcısı ve başkişisi romanın içindeki alt anlatı olan çerçeve öykünün de anlatıcısı ve başkişisidir. Postmodern metinlerde kurgu içinde birden fazla anlatıcı ile sağlanan çoğulcu yapı *Aşk Romanları Yazan Adam* romanında anlatıcı, anlatı kişisi ile birlikte yeniden yazılan kurgu içindeki anlatı ve anlatı kişisi şeklinde çoğulcu yapı vardır. Dikkatle incelendiğinde yazarın, anlatıcı ve anlatı kişisi olarak karşımıza çıktığı açıkça görülür.

Anlatının yeni roman yazılması ile başlayan bölümü okuyucunun kurmaca bir dünya içine çeker. Anlatıcı bunu bilerek yapar ve bu şekilde okuyucuyu yazılan yeni kurgunun içine çekmeye davet eder. Postmodern anlatılarda metnin iç mekanizmasını oluşturan unsurlardan biri olan oyun *Aşk Romanları Yazan Adam*'da başkişinin yeni bir roman yazmaya başlaması ile oluşan süreç ile ortaya konmaktadır.

Anlatıda her şey anlatıcının kurguladığı dünyada şekillenmektedir. Anlatıcı, Orhan Cemil'in romanını tekrar kurgularken oluşturduğu yeni kahramanlar ile gerçek dünyadaki kahramanları benzeştirmeye ve ona göre hayatını şekillendirmeye çalışır. Anlatıcı alt anlatıdaki kurguda da kahraman-anlatıcı olarak karşımıza çıkar ve alt metinde yeni bir kurgu yazmaya çalıştığını açıkça söyler. "*Yönetimi bir süre için tümüyle elime aldığımı düşünüyordum. Bu andan sonra, gökyüzüne ve ışıltılı bir boğaz manzarasına bakan bu dairede yaşayacaklarımız artık yalnızca benim elimden çıkacak, kitabın kurmaca dünyası yalnızca betim tarafımdan yönetilecekti. Ancak, daha birkaç satır ilerlemeden, insanın yazdıklarına ve yarattığı kişiliklere hiçbir zaman tam anlamıyla hâkim olamadığının kim bilir kaçınıcı kez farkına vardım.*" (s. 77)

Aşk Romanları Yazan Adam romanının kahraman bakış açısıyla yazıldığını görürüz. Ayrıca oluşturulan alt metin de yazar-anlatıcı bakış açısıyla yazılmıştır. Alt kurgudaki hâkim bakış açısıyla kişilerin zihinlerinden geçenlerden haberdar oluruz. Sadece kişilerin zihinlerinden geçenler ve olayların nasıl sonuçlanacağına değil ayrıca kurguda yapmak istediği değişiklikleri de açıkça neler olacağını yazar-anlatıcı ifade eder. "*Başlamak üzere olan çatışmayı bırakmış ve dikkatle beni dinlemeye başlamışlardı. Böyle bir etki mümkün mü diye düşündüm. Klavye benim elimde olduğuna göre, bunda yazar olarak elbette payım vardı. Ancak, yine de Zeynep ve Nilgün roman dünyasında soluk alıp veren birer karakterdi. Dolayısıyla, yalnızca yazar olarak değil, aynı zamanda roman kahramanı olarak da bu işi başardığım, yaptığım konuşmasıyla bu iki kadının ilgisini istediğim yöne çekebildiğimi gösterdim.*" (s. 81)

Üstkurmaca

Üstkurmaca yönteminde yansıtmacı türde görülen yazar-anlatıcı ya da kahraman-anlatıcı kimliği bu teknikle yeniden anlamlandırılır. Anlatıcı postmodern romanda

belirginleşir. Romancı artık kendi eseri içinde figüratif bir konumda yer alır. Eser içindeki bu yeni kahraman tipi sadece olay akışı içinde aksiyonel bir rol oynamaz, yeri geldiğinde yansıtmacı roman türünde bir kusur olarak ele alınan okuyucu ile konuşma görevini üstlenir. Böylelikle metinde birçok anlatıcı ile de karşılaşırız. Anlatım çeşitliliğinin fazla olduğu bu yöntemde fantastik unsurların ve fantastik anlatıcıların olması da kaçınılmazdır.

Gerçekle kurmaca yapının sınırlarının ortadan kaldırıldığı üst kurmacada, muhteva, olay örgüsü, zaman, mekân, anlatıcı ve şahıs kadrosu gibi unsurlarda gerçek ve hayal bir aradadır. Aynı şekilde *Aşk Romanları Yazan Adam* da kişiler ve olay örgüsü üst kurmaca metni etkiler. İki ayrı kurguda gördüğümüz anlatıcı bu durumu metnin başlı başına bir üst kurmaca etrafında oluştuğunu gösterir. Kurgunun alt metnine bakıldığında anlatıcının, açık bir şekilde varlığı hissedilmektedir. Üst metindeki yazar, alt metinde kendini yazar olarak kurmacaya dâhil eder ve kurmacanın içinde kurmaca olduğunu gösterir. Anlatıda yazar-anlatıcı şahsında kendini gösteren üstkurmaca özellikle alt anlatıda ön plana çıktığı gibi alt anlatıda yazarın kendini belli etmesi anlatıyı bir üst kurmacaya dönüştürür. *“Roman okumaya ve Orhan Cemil’in yazdıklarını yaşamaya devam ettim. Her bölümden sonra, yaşadıklarımın etkisi henüz üzerimden silinmeden oturup bir bölüm de ben yazıyordum. Böylece giderek, iç konuşmalarla zenginleştirilmiş ve onun kahramanlarından esinlenerek yarattığım karakterlerin rol aldığı yeni ve farklı bir roman biçimleniyordu”*. (s. 60)

Postmodern metinde, estetiğin olduğu gibi değil, oluşturulan metinde kurmaca metnin nasıl oluştuğu ve nasıl kurgulandığı ele alınabilir. *“Dış dünyadan (geleneksel gerçekçiler) soyut bir biçimciliğe (modernistler), oradan da kurmacanın kendine yöneldiği üstkurmaca düzlemine (postmodernistler) yapılan bir yolculuktur bu.”* (Ecevit, 2006: 72) Üstkurmaca, yazarın kurgusu olarak karşımıza çıksa da sadece bu değildir, üstkurmaca ayrıca edebi metnin ana kurgusudur.

“Onun yerine geçmiş, onun iç dünyasını gözlerimin önüne seren bir noktaya yerleşip, gördüklerimi anlatmaya başlamıştım. Bu tam anlamıyla iki sesli bir anlatımdı. Orhan Cemil’in bildik tarzına dokunmamıştım. Yazar, her zamanki kendinden emin ve dünyayı anlamış entelektüel kimliğiyle konuşmaya devam ediyordu. Ancak bunun yanında, sözcükleri muzip bir anlatımla vurgulayan, söylenenleri yer yer yalanlayan açıklamalar ve kinayeli sözlerle onu gülünç durumlara düşüren bir ses daha vardı. Bu ses, bir süredir benim yönetimime geçmiş olan Orhan Cemil’in iç sesiydi.” (s. 51)

Polisiye/Gerilim

Polisiye roman, içinde dedektif, gerilim, cinayet gibi unsurları barındıran ve başlı başına bir tür olarak on dokuzuncu yüzyıla kadar gelir. Polisiye, postmodernizmde ise üst kurmaca bir düzlemde daha çok şekillenmiştir. *“Modernist romanın yansıtmayı değil; dönüştürmeyi barındıran anlayışına dayalı zor kapsamı büyük ölçüde postmodernist romanda da varlığını korudu... Bir yandan genel zevki esas almayı öte yandan romanı deyiş yerindeyse bir bilmece karışıklığına sokmayı amaçlayan postmodernist yazarlar çözümü eklettik davranmakta buldular”*. (Sazyek, 2006: 524)

Anlatının kuramsal problemleri de içermesi okuyucu açısından metni tek düze yapar ve sürükleyiciliğini bozar. Bu nedenle anlatıya polisiye unsur eklemek, özellikle cinayet ile bütünleşen “katil kim” sorunu devreye sokmak okuyucunun ilgisini üst düzeyde tutup merakını satırlarda giderecek uyanık bir kitleye dönüştürecektir.

Aşk Romanları Yazan Adam romanında Orhan Cemil’in yazdığı roman ile oluşan alt anlatıda bu durum anlatıcı kahraman tarafından açıkça dile getirilmiştir. Alt anlatıda anlatıcı kahramanın ele aldığı ve yeniden değerlendirdiği “Zehirli Sarmaşık” romanında kurgusal olarak oluşan çıkmaz polisiye/gerilim eklenerek aşılmaya çalışılmıştır. Bu durumu anlatıcı kahraman şu şekilde dile getirir. “Günler, Nilgün’le Zeynep arasında geçiyordu. Bir ona bir diğerine gidiyor, aradaki zamanda sevgi, aşk ve kadınlar üzerine akıl yürütüyordum. Bir süre sonra bu tek renkli yaşamdan sıkılmam kaçınılmazdı.

Neyse ki Orhan Cemil tüm hikâyeyi yaşamın tek bir boyutu üzerine kuran yazarlardan değildi. Daha ilk bölümde, aşkın yanında politikanın da işin içine gireceğinin sinyallerini vermiş, bir gazetede köşe yazarı olarak çalışan kahramanın ülkede sürüp giden karanlık ilişkilerin izini sürdüğünü hissettirmişti.” (s. 65)

Sadece Orhan Cemil değil yeni bir roman yazmaya karar veren anlatıcı kahraman da “Zehirli Sarmaşık” romanından yola çıkarak kendi yazdığı anlatıya polisiye/gerilim konusunu taşımıştır. “Zehirli Sarmaşık” romanının kadın kahramanları Nilgün ve Zeynep hiçbir araya gelmemişlerdir. Roman boyunca iki sevgiliyi ayrı ayrı idare eden Orhan Cemil, iki kadının birbirlerini tanımalarıyla oluşacak çatışmadan özellikle kaçınmıştır. Anlatıcı kahraman ise kendi oluşturduğu anlatıda bu iki kadını bir araya getirip, onları tanıştıran romanın boyutunu farklı bir düzeye getirmiştir. Aynı erkek tarafından sevgili olan iki kadının tanışması beraberinde çatışmaları da doğurmuştur. Fakat anlatıcı yazar bu iki kadına “polis şefinin karısının işlediği cinayet” olayını anlatarak anlatısını tek düze olmaktan kurtarır ve metnine okuyucunun ilgisini sürükleyecek bir gerilim eklemiştir.

Sonuç

Genel hatlarıyla bakıldığında, yazar-anlatıcının zihninde tasarladıklarıyla oluşmuş bir dünyanın anlatısı olan *Aşk Romanları Yazan Adam*’da, postmodern öğeler çeşitli teknikler ile gösterilmeye çalışılmıştır. Anlatı, kendini fark etmeden bulan bir romancının hayatından oluşmaktadır. Kendini bulma serüveni, başkişinin yeni bir roman yazma süreciyle başlar. Roman kurmaca ile gerçek olanın arasındaki sınırların kalktığı üstkurmaca tekniğiyle yazılmış bir örnektir.

Aşk Romanları Yazan Adam’da olay örgüsü oldukça basit oluşturulmuştur. Buna rağmen kurgunun alt bir kurgu ile zenginleşmesi postmodern bir öğe olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine kahraman-anlatıcının ve yazar-anlatıcının varlığı ve bakış açısındaki çoğulculuk postmodern öğelerdir.

Postmodern anlatıda olduğu gibi *Aşk Romanları Yazan Adam*’da takvim zamanı belirsizdir. Aynı şekilde mekân tasvirinde de aynı belirsizlik devam etmektedir. Dış mekân olarak İzmir adı geçse de buraya ait hiçbir özellikten bahsedilmez. Yazar, zaman ve mekân

olgularını postmodernizme paralel bir şekilde fon olarak kullanmıştır. Somut olan bu mekânlar sosyolojik bir gerçekliğin veya bir durumun tespiti içinde kullanılmamıştır. Postmodern özellikler aynı zamanda kişilerin az olması yönüyle de ortaya çıkmaktadır. Dil kuralları ise yer almamaktadır. Romanın en dikkat çeken postmodern unsuru ise üstkurmaca olarak belirlenmiştir.

Kaynakça

- Aktulum, Kubilay (1999). *Metinlerarası İlişkiler*. İstanbul: Öteki Yayınevi.
- Demir, Yavuz (2002). *Zaman Zaman İçinde, Roman Roman İçinde: Müşehadat*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Ecevit, Yıldız (2006). *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*. İstanbul, İletişim Yayınları.
- Eco, Umberto (1992). *Açık Yapıt*. (Çev. Yakup Şahan). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Moran, Berna (1998). *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 3*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Sazyek, Hakan (2002). “*Türk Romanında Postmodernist Yöntemler ve Yönelimler*” Hece Dergisi, Türk Romanı Özel Sayısı, Ankara: Hece Yayınları, Yıl 6, Sayı: 65- 66- 67, Haziran- Temmuz.
- Sontag, Susan (1991). *Sanatçı: Örnek Bir Çilekeş*, Yayına Haz: Yurdanur Salman/ Müge Gürsoy, İstanbul: Metis Yayınları.